

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Képviselői önálló indítvány

**2008. évi ... törvény
a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról**

1. §

(1) A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 38. § (2) bekezdése a következő 8. ponttal egészül ki:

[Mellékbüntetések:]

„8. a rendezvénytől eltiltás.”

(2) A Btk. a következő 65/A. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„A rendezvénytől eltiltás

65/A. § Azt, aki gyülekezési jog gyakorlásával kapcsolatos – a 212/B. §-ban, illetve a 324. §-ban foglalt – bűncselekményt valósít meg, három hónaptól egy évig terjedő időtartamra el lehet tiltani a gyülekezéshez való jogról szóló törvény hatálya alá tartozó olyan rendezvény szervezésétől és az azon való részvételétől, amelyet az elkövetés helye szerinti településen rendeznek meg.”

(3) A Btk. a következő 116/A. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„A rendezvénytől eltiltás

116/A. § Fiatalkorú esetben a rendezvénytől eltiltás leghosszabb időtartama hat hónap.”

2. §

A Btk. a következő 212/B. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„A békés gyülekezés jogának megsértése

212/B. § (1) Aki a gyülekezéshez való jogról szóló törvény alapján megtiltott rendezvény helyén és ideje alatt a jogszerű tiltás ellenére – szervezőként vagy résztvevőként – megjelenik, vétséget követ el, és közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Aki a gyülekezéshez való jogról szóló törvény alapján jogszerűen tartott rendezvényt megzavarja, vagy más gyülekezési jogának gyakorlásában erőszakkal vagy fenyegetéssel jogtalanul akadályoz, vétséget követ el, és közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(3) A büntetés egy évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha a (1) vagy (2) bekezdésben foglalt vétséget fegyveresen vagy felfegyverkezve követik el.

(4) Aki feloszlott vagy felosztatott rendezvény helyszínén marad, vagy a maradásra más felbujt, vétséget követ el, és közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(5) A (1)-(3) bekezdésben meghatározott vétségek esetében mellékbüntetésként rendezvénytől eltiltásnak is helye van.”

3. §

(1) A Btk. 324. § (3) bekezdése az alábbi c) ponttal egészül ki:

[Büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő az, aki]

„c) a rongálást a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény helyén és ideje alatt vagy annak feloszlását, felosztatását követően a helyszín elhagyása közben kisebb kárt okozva valósítja meg.”

(2) A Btk. 324. § (4) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki, és e bekezdés eredeti c) pontjának számozása d) pontra változik:

[A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a rongálás]

„c) a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény helyén és ideje alatt vagy annak feloszlását, felosztatását követően a helyszín elhagyása közben megvalósítva nagyobb kárt okoz,”

(3) A Btk. 324. § (5) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a rongálás

a) különösen nagy kárt okoz,

b) a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény helyén és ideje alatt vagy annak feloszlását, felosztatását követően a helyszín elhagyása közben megvalósítva jelentős kárt okoz.”

(4) A Btk. 324. § (6) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(6) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a rongálás

a) különösen jelentős kárt okoz,

b) a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény helyén és ideje alatt vagy annak feloszlását, feloszlátását követően a helyszín elhagyása közben megvalósítva különösen nagy kárt okoz.”

(5) A Btk. 324. §-a az alábbi (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A rongálásnak a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény helyén és ideje alatt vagy annak feloszlását, feloszlátását követően a helyszín elhagyása közben történő megvalósítása esetén mellékbüntetésként rendezvénytől eltiltásnak is helye van.”

4. §

(1) E törvény a kihirdetését követő tizenötödik napon lép hatályba.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 152. § (1) bekezdésében a „*vagy a rendőrség tiltó határozata ellenére*” szövegrész hatályát veszti.

INDOKOLÁS

Általános indokolás

Módosító jogszabály megalkotása akkor célszerű, ha a hatályos jogszabály megváltoztatása kisebb jelentőségű vagy csekély terjedelmű; ellenkező esetben teljesen új jogszabályt kell alkotni. Jelen módosító javaslat vonatkozásában ez utóbbi eset nem áll fenn: a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvényt (a továbbiakban: Btk.) nem kívánja koncepcionális módosítás tárgyává tenni. Ellenkezőleg: a Javaslat kizárólag egy újszerű társadalmi jelenségre figyelemmel, klasszikus értelemben vett kisebb módosítást eszközöl a hatályos törvényen.

A gyülekezési jog gyakorlását a jogalkotó e Javaslatig is büntetőjogi védelemben is részesítette, azonban más államok szabályozásával összevetve a büntetőjogi védelem hazánkban meglehetősen szűk körű, mivel nem differenciálja a törvényhozó, hogy pontosan mi minősül a gyülekezési jog gyakorlása jogtalan akadályozásának, ráadásul a büntethetőséget erőszak vagy fenyegetés alkalmazásához köti. E Javaslat megtételének időpontjáig nem bűncselekmény vagy szabálysértés például a bejelentett rendezvény megzavarása, a feloszlátott rendezvény helyszínén maradás vagy az arra való felbujtás, a megtiltott rendezvényen való részvétel, a fegyveresen vagy felfegyverkezve történő megjelenés, illetve nem minősítő körülmény személy vagy dolog elleni erőszak esetében, ha az rendezvény keretében, vagy annak befejezését (feloszlását vagy feloszlátását) követően valósul meg. A Javaslat ezt a hiányt igyekszik pótolni, figyelemmel arra, hogy az elmúlt időszak eseményei nemcsak a jogalkalmazói gyakorlat következetességének vizsgálatát, hanem jogalkotói lépések megtételét is indokolják. A Javaslat célja, hogy a gyülekezési jogra vonatkozó tényállás bővítésével kiterjessze a büntetni rendelt magatartások körét olyan cselekményekre, amelyek a közelmúlt gyülekezési joggal összefüggő eseményei alapján tipikusnak minősíthetők, és új mellékbüntetést határozzon meg a gyülekezési joggal kapcsolatos bűncselekmény elkövetőivel szemben. A Javaslat tehát olyan újszerű társadalmi

problémára reagál, amellyel a hatályos törvény megalkotásakor természetesen még nem foglalkozhatott a jogalkotó. Éppen ezért – az új körülmények, társadalmi viszonyok – felmerülése miatt indokolt a Javaslát elfogadása.

Részletes indokolás

az 1. §-hoz

Az új mellékbüntetés megalkotásának indoka az a körülmény, hogy a jogalkotó reagáljon egy újszerű társadalmi problémára: a rendezvényeken megvalósuló erőszak kérdésre. A Javaslát szerint a Btk. mellékbüntetések felsorolását tartalmazó 38. § (2) bekezdése új ponttal egészül ki. Az állam akkor folyamodhat az alapjog-korlátozás eszközehez, ha másik alapjog védelme vagy érvényesülése, egyéb alkotmányos cél védelme másként nem érhető el, és csak a feltétlenül szükséges mértékben korlátozható [30/1992. (V. 26.) AB határozat]. A rendezvénytől eltiltás kétségtelen alapjog-korlátozás, amelynek szükségességét (legitim célját) mások békés gyülekezési jogának, illetve tulajdonhoz való jogának védelme indokolja. A korlátozás arányosságát az biztosítja, hogy a törvényben meghatározott rövid időtartam keretein belül, mérlegelés alapján alkalmazza a bíróság az eltiltást a rendezvényszervezés vagy az azon való részvétel vonatkozásában, és csak a törvényben meghatározott (gyülekezési jog gyakorlásával összefüggésben álló) bűncselekmények elkövetése esetén szabható ki. Mivel csak a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvényen tanúsított bűncselekmény alapozza meg alkalmazását, ezért nem alkalmazható választási, sport, kulturális, egyházi és családi rendezvényen elkövetett cselekmény esetében. A rendezvénytől eltiltás e logikából következően a gyülekezési törvény hatálya alá nem tartozó rendezvényekre nem vonatkozik.

Az új mellékbüntetés célja, hogy a bíróság három hónaptól egy évig terjedő időtartamra eltilthassa a gyülekezési jog gyakorlásával kapcsolatos bűncselekmény elkövetőjét a gyülekezéshez való jogról szóló törvény hatálya alá tartozó olyan rendezvények szervezésétől és azon való részvételétől, amelyeket az elkövetés helye szerinti településen rendeznek meg. A mellékbüntetés alkalmazása a fiatalok esetében – figyelemmel speciális körülményeikre – hat hónapban korlátozott.

a 2. §-hoz

A Javaslát által megállapított 212/B. § büntetni rendeli azt a személyt, aki a gyülekezéshez való jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban Gytv.) alapján megtiltott rendezvény helyén és időpontjában a jogszerűen meghozott tiltó határozat ellenére megjelenik, és magát szervezőnek vagy résztvevőnek adja ki. E magatartás megvalósítása olyan cselekmény, amely alkalmas lehet arra, hogy másokban azt a képzetet keltse, hogy a rendezvény megtartása nem ütközik jogszabályba.

Az új szakasz (2) bekezdés szerint büntetni javasolt annak a személynek a magatartása, aki a Gytv. alapján jogszerűen tartott rendezvényt megzavarja, vagy más gyülekezési jogának gyakorlásában erőszakkal vagy fenyegetéssel jogtalanul akadályoz. E magatartás kriminalizálását az állam objektív intézményvédelmi kötelezettsége indokolja. Az ilyen magatartások tanúsítói ugyanis a békés gyülekezők alapjog-gyakorlását akadályozzák, az ő érdekükben indokolt tehát a büntetőjogi eszközökkel való fellépés.

A büntetőjog fogalmi rendszerével és más tényállások szabályozásával összhangban a Javaslattal szerint a fegyveresen vagy felfegyverkezve történő elkövetés súlyosabb szankciót von maga után. Erre azért van szükség, mert a fegyveresen vagy felfegyverkezve történő megjelenés alkalmas arra, hogy a jelenlévőkben riadalmat keltsen, egyúttal más bűncselekmények elkövetésének lehetőségét is magában hordozza. Ez a minősítő körülmény összhangban áll a Gytv.-ben meghatározott korlátozási esettel is.

A Javaslattal által megfogalmazott új szakasz (4) bekezdése szerint – összhangban a Gytv. módosítására egyidejűleg beterjesztett tervezettel – büntetendő az a személy, aki feloszlott vagy feloszlott rendezvény helyszínén marad, vagy a maradásra mást felbujt. E magatartás bűncselekménnyé való minősítésének előfeltétele, hogy a résztvevők tisztában legyenek a rendezvény befejeződésének tényével. Ezt – a Gytv.-re vonatkozó módosító javaslat szerint – a szervező köteles közölni. A közlést követően a résztvevők tehát nem hivatkozhatnak arra, hogy nem voltak tisztában a rendezvény befejeződésének tényével. A helyszínen maradás büntetni rendeltségének indoka továbbá az a körülmény, hogy az e magatartást megvalósító személyek – a rendezvény befejezésének pillanatától – már nem alapjogot gyakorolnak.

Az új szakasz (5) bekezdése a rendezvénytől eltiltás mellékbüntetés alkalmazásának lehetőségét teremti meg.

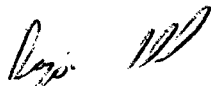
a 3. §-hoz

A békés gyülekezéshez való jog gyakorlásának biztosítása érdekében a Javaslattal – preventív célzattal – kiegészíti a rongálás tényállása minősített eseteinek körét a gyülekezéshez való jog gyakorlása során elkövetett rongálás eseteivel. A büntetőjog fogalmi rendszeréből következően az ilyen tartalmú módosítást a tényállás jelenlegi szerkezetének változatlanul hagyása mellett javasolt megvalósítani oly módon, hogy a gyülekezéshez való jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény helyén és ideje alatt vagy annak feloszlását, feloszlását követően a helyszín elhagyása közben elkövetett rongálásokat súlyosabb minősítéssel látjuk el. Javasolt a békés gyülekezéshez való jog gyakorlása közben elkövetett rongálás eseteinek a károkozás értékhatáraihoz való igazítása.

a 4. §-hoz

A Javaslattal értelmében a rendőrség által megtiltott rendezvény szervezése vagy tartása immár bűncselekménnyé minősül, ezért szükséges a vonatkozó szabálysértési alakzat hatályon kívül helyezése.

Budapest, 2008. március 12.

Rogán Antal

Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Dr. Szili Katalin,
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

Az Országgyűlés Hárszabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY. határozat 85. §-a alapján, „*a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról*” a következő törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

Budapest, 2008. március 12.

Rogán Antal
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség